



Fig 1. Model of management process of enterprises risk

Source: developed by the author

Offered approaches of enterprises management organization based on principals of risk management and the model of accepting decisions in the system of risk-management will allow to work more successfully and profitable in unstable conditions. It will influence in efficiency of enterprises functioning and production process in whole positively.

References:

1. Шарп У. Инвестиции: [пер. с англ.] / У. Шарп, Г. Александер. – М.: ИНФРА-М, 1999. – 1028 с.
2. Ming Yang. Modeling Investment Risks and Uncertainties with Real Options Approach / Ming Yang, William Blyth [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.iea.org/w/bookshop/add.aspx?id=305>. – Title from the screen.
3. Нікітіна А.В. Ризик – менеджмент у системі управління підприємств в умовах невизначеності / А.В. Нікітіна, О.М. Шершенюк // Економіка: Проблеми теорії та практики: Збірник наукових праць. – Випуск 237: В 6 т. – Т. IV. – Дніпропетровськ: ДНУ, 2008. – С. 1020-1026.
4. Dorothee Franzen. Managing investment risk in defined benefit pension funds / Dorothee Franzen [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.oecd.org/finance/financial-markets/oecdworkingpaperpersonfinanceinsurancandprivatepensions.htm>. – Title from the screen.

ПРАГМАТИКА ФІСКАЛЬНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

*Остапенко А.С., к.т.н., доцент,
Повод Т.М., к.е.н., доцент
Херсонський національний технічний університет*

Сучасний соціально-економічний розвиток в Україні потребує формування якісно нового інституціонального середовища у контексті

євроінтеграції та активізації зовнішньоекономічної діяльності (далі – ЗЕД). Розвиток успішного бізнесу неможливо уявити без активного здійснення ЗЕД та розвитку партнерських відносин із бізнесовими структурами інших країн.

Так, обсяг експорту товарів, здійснених суб'єктами ЗЕД України, за січень-серпень 2018 року становив 30910512,4 млн. дол. США, імпорту – 35914575,5 млн. дол. США (у порівнянні з січнем-серпнем 2017 року загальний обсяг експорту збільшився на 12,4%, а імпорту – на 16,1%). Негативне сальдо зовнішньої торгівлі товарами України становило 5004063,1 млн. дол. США (у січні-серпні 2017 року – 6342437,9 млн. дол. США), коефіцієнт покриття експортом імпорту склав 0,86 (за січень-серпень 2017 року – 0,87).

Найбільші обсяги експортних поставок товарів у січні-серпні 2018 року здійснювалися до Російської Федерації (7,86% від загального експорту товарів), Польщі (6,99%), Італії (5,88%), Індії (4,98%), Китаю (4,29%), Німеччини (4,42%), Туреччини (3,90%) та Єгипту (3,88%); імпортні надходження товарів здійснювалися з Російської Федерації (14,18% від загального обсягу імпортової продукції), Китаю (12,60%) та Німеччини (11,10%). Основу товарної структури експорту товарів у січні-серпні 2018 року склали недорогочінні метали та вироби з них (26,38%), продукти рослинного походження (18,62%), машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання (9,99%), жири та олії тваринного або рослинного походження (9,57%), мінеральні продукти (9,22%), та імпорту – мінеральні продукти (24,41%), машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання (20,42%), продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості (13,02%), засоби наземного транспорту, літальні апарати, плавучі засоби (7,95%).

Представлені аналітичні дані щодо ЗЕД України, свідчать про високий експортний потенціал, але він використовується недостатньо ефективно, а також про кризовий стан виробництва у галузях, орієнтованих на експорт. Основною причиною є те, що експортоорієнтовані галузі залишаються надзвичайно енергоємними, що робить їх критично залежними від імпортних енергоносіїв та обмежує можливості нарощування експорту за рахунок девальвації національної валюти [4, с. 75]. Більшість національної продукції не відповідає європейським стандартам, що призводить до її низької конкурентоспроможності.

Для підвищення ефективності ЗЕД, з урахуванням економічних та політичних процесів, які відбуваються в Україні, необхідним є постійний моніторинг та аналіз, а також фіскальне регулювання ЗЕД України, адже відбулася зміна орієнтації експортно-імпортової політики країни, що є результатом підписання Угоди про асоціацію між Європейським Союзом та Україною. Основою моніторингу та аналізу фіскальної ефективності оподаткування ЗЕД є набір відповідних показників, які функціонально характеризують залежність бюджету від ефективності діяльності фіскальних органів та показують, наскільки спроможні митні платежі, що застосовуються до операцій ЗЕД, наповнити дохідну частину державного бюджету задля виконання суспільних завдань [1, с. 9].

При цьому, фіскальне регулювання ЗЕД на сучасному етапі розвитку економіки повинне стати дієвим інструментом досягнення цілей економічного розвитку України, зокрема інвестиційно-інноваційних, які не можливо реалізувати без прямих іноземних інвестицій та стимулювання вітчизняного виробника. Результатом цього буде нарощення бази оподаткування і, відповідно, зростання надходжень до бюджету [2].

Головною відмінністю фіскального регулювання ЗЕД в Україні від провідних країн світу є розгалуженість товарної номенклатури, що створює потенційну можливість для зловживань суб'єктів ЗЕД шляхом декларування товару не за своїм кодом з метою сплати меншої суми платежів. Важливим для вдосконалення фіскального регулювання ЗЕД України є гармонізація товарної номенклатури відповідно до міжнародних стандартів.

Таким чином, імплементація Європейських стандартів продукуватиме низку переваг, зокрема:

- зменшення нетарифних обмежень у сфері торгівлі сільськогосподарською продукцією;
- покращення та розширення доступу українських товарів та послуг до ринку ЄС;
- гармонізацію та оптимізацію митних процедур;
- збільшення надходження валютних коштів за рахунок активізації зовнішньоекономічної діяльності;
- збільшення надходжень до державного бюджету;
- покращення доступу до якісної імпортої продукції.

Література:

1. Гуцул І.А. Оподаткування зовнішньоекономічної діяльності: фіскальні ефекти та регулюючий потенціал: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. ек. наук: спец. 08.00.08 – «Гроші, фінанси і кредит» / І.А. Гуцул. – Тернопіль: ТНЕУ, 2015. – 20 с.

2. Захаркіна Л.С. Податкове регулювання зовнішньоекономічної діяльності України / Л.С. Захаркіна, Д.О. Жильцова // Матеріали економічної наукової інтернет-конференції «Теорія і практика сучасної економічної науки: проблеми та шляхи вирішення» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.economy-confer.com.ua/full_article/1068. – Заголовок з екрану.

3. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>. – Заголовок з екрану.

4. Славчаник О.Р. Розвиток зовнішньоекономічної діяльності України / О.Р. Славчаник, Д.В. Попович // Сучасна митна політика в умовах поглиблення інтеграційних процесів: Збірник тез доповідей та матеріалів учасників круглого столу студентського Науково-практичного гуртка митної справи кафедри державних та місцевих фінансів, 27 березня 2018 р. – Львів, 2018. – С. 75-78.